

Stockholm 2020-05-07

Till

m.remissvar@regeringskansliet.se

annika.lofgren@regeringskansliet.se.

Svenska Kvarnföreningens remissvar till SOU 2020:3 Hållbar slamhantering M2020/00078/Ke

Föreningen är en sammanslutning av företag inom Sverige som med spannmål som bas och bedriver tillverkning av mjöl eller framställer gryn för humankonsumtion. Föreningen har sex medlemmar vilkas produktion motsvarar ungefär 50% av den svenska produktionen. Svenska Kvarnföreningen tackar för att vi fått möjlighet att svara på denna remiss.

Vi är positiva till recirkulation under förutsättningen att det finns förutsättningar och krav som gör att man kan garantera att jorden inte försämras i ett kortsiktigt behov av kvittblivning.

Sveriges reningsverk är idag så undermåliga att de har svårt att rena vatten vilket är deras huvudsyfte. Slammet blir därmed en biprodukt som inte har en den kvalité som gör det möjligt att sprida det på åkermark utan frågetecken.

Reningsverken behöver en ”ny process” att rena slam från läkemedelsrester, plast och tungmetaller för att utvinna fosfor tillbaka till åkermark och som vi läser utredningen så finns den inte tillgänglig vare sig i teorin eller praktiken.

Vi anser att förslaget med scenario 2 innebär många år med fortsatt ”ofullständigt kunskapsläge” som man ska ta med sig och förvalta för kommande generationer. Därför förordar vi alternativ 1.

Vår inställning grundar sig i vår slampolicy som vi haft under många år, bifogad.

Vi läser i utredningen att det fortfarande råder osäkerhet kring vad slammet generellt innehåller och kommer att innehålla framöver ”Kunskapsläget kring skadliga ämnen är ofullständigt men förbättras ständigt”. Det kommer också ständigt kommer nya kemikalier och produkter, läkemedelsrester osv som man måste ta hänsyn till. Det finns även återkommande krav på att gränsvärden för kontaminater i olika jordbruksprodukter skall sänkas och att då sprida slam med ett oklart innehåll på åkrar ökar risken för att dessa gränsvärden överskrids.

Man tar upp mikroplaster i utredningen som att det inte är så farligt i detta hänseendet men var hamnar de i längre perspektivet? Vi anser att jordbruksmark inte är ett bra ställe att ha plast i.

I utredningen står att bra slam kan vara positivt för livet i jorden (maskar, svampar, bakterier mm) men om man nu oroas över den skada kemikalier, läkemedelsrester kan göra på människan så är det troligt

att det även är skadligt för mikrolivet i jorden och på så sätt ger slamspridning en begränsad fördel. Jordbrukarna arbetar nuförtiden aktivt med att främja mikrolivet i jorden för att minska gödslingsbehov, förbättra markens struktur mm.

Vänliga hälsningar

Marie Rydén

Generalsekreterare Svenska Kvarnföreningen

Marie.ryden@li.se

Tel: 072- 452 65 37